

begynde med en saa lille Ting som muligt, og det er at spørge den ærede Indenrigsminister, om han ikke kan hjælpe lidt paa Smaahand- lerne under den Mangel, der nu er paa Gæstestillinger — et Spørgsmaal, der uden tvivl staaer i Forbindelse med Forhandlingen af Finantsloven —. Der gives nemlig 7 Mk. for 1 Rd. i Gæstestillinger, og der er endogsaa en Mand, som har betroet mig, at Lirerkassemændene forlange 24 St. i Dvgjæld paa hver Daler; Forholdet er jo nu vel i det Smaa, men det er dog en utaalelig Tilstand.

Jeg skal dernæst gaae over til at forelægge den ærede Minister et større Spørgsmaal. Af Statsregnskabet seer jeg, at Landsdelene faae Penge tilgode hos Fællesmonarchiet, og, saavidt jeg kan skjønne, har Landsdelen Danmark tilgode ikke mindre end 800,000 Rd. eller saa omtrent; men jeg finder intetsteds dette Beløb ført til Indtægt for Kongeriget, og det er dog en saa betydelig Indtægt, at den nok var værd at tage med. Jeg skal søge nærmere at oplyse, hvorfor jeg troer, at vi maae komme til at gjøre dette Krav gjældende. For at forsøge det, maa jeg tage mig den Frihed at henlede de ærede Herrers Opmærksomhed paa, hvorledes Forholdet er mellem Landsdelene eller de særlige Anliggender paa den ene Side og Monarchiet eller de fælles Anliggender paa den anden Side. Der er tvende Lovbestemmelser, som her hovedsagelig maae komme i Betragtning, og som falde i den Grad sammen, at allerede den ene maa være tilstrækkelig afgjørende. Den ene findes i § 4 i Indskrænkingsloven, og med den hvitærede Formands Tilladelse skal jeg læse den op. Den Deel deraf, som her kommer i Betragtning, er den tredie, hvori det hedder: „Kongerigets særlige Udgifter ere de, der vedkomme dets særlige Anliggender, saavel som den paa Kongeriget faldende Andeel af det Beløb, hvormed de for det hele Monarchi fælles Udgifter maatte overstige de for Monarchiet fælles Indtægter.“ Det kan altsaa ikke blive nogen fast Sum, hvorom der efter denne Bestemmelse kan være Spørgsmaal, men kun en Different, som kommer frem ved Dvgjørelsen af et Regneskytke; det er netop en Regnskabspost, hvortil

der her er sigtet, og ingen Budgetpost; thi man kan ikke sikkert bestemme, hvorledes en Different vil blive; den kan evalueres, den kan anslaaes til et vist Beløb; men vi maae derhos vel lægge Mærke til, at det altid maa anslaaes for høit, fordi man saa nødig under disse Omstændigheder vil komme til at begjære for lidt. Men naar Regnskabet siden oplyser, hvad virkelig Forfællen bliver, saa maa der finde en Tilbagebetaling Sted, saafremt man har hævet for Meget. Det er det Lovsted, som der er Spørgsmaal om, er § 53 i Loven af 2den October 1855 om Monarchiets fælles Anliggender. Det hedder der saaledes: „det Beløb, hvormed Monarchiets Fællesudgifter maatte overstige dets Fællesindtægter, dækkes af de enkelte Landsdeles særlige Indtægter“. Altsaa kun forsaavidt som det behøves, som der ikke i de Fællesindtægter er Nok forhaanden, kun forsaavidt skulle Landsdelene skyde til, og det Overflud, som kommer ud paa denne Maade, har heller ikke hos Monarchiet nogen lovlig Anvendelse; thi om man ogsaa siger, at det benyttes til at formindste den fælles Statsgjæld, og Bidragene fra alle Sider staae i det regelmæssige Forhold, saa er Formindstelsen af Statsgjælden en lovbunden Sag og kan ikke, ligeoverfor disse to Paragrapher, overføres paa de særlige Anliggendes Budget uden en Bevilling, og den maatte søges her. Men jeg skal forsøge at gjøre Sagen endnu klarere. Finantsaaret 1855—56 er aabenbart et af dem, hvori der er nogle Banfælgigheder tilbage, og som vi maae see at komme ud over paa en passende Maade, men ikke paa den Maade, at vi selv skabe en Lov, handle egenraadigt og egenmægtigt, og det forekommer det mig, at det vilde være, naar ikke de særlige Landsdele fik tilgodekrevet, hvad der er taget for meget fra dem. Hvorledes er Kongerigets Bevillingslov for 1855—56 bleven til? Den er bleven til her igjennem Rigsdagen; den er bleven til og dateret Frederiksborg Slot den 28de Marts 1856, har Kongens Underkrift og er contrafigureret af en Mand, der nu ikke er i de særlige Landsdeles Tjeneste, og som hedder Andræ; han var dengang Kongerigets særlige Finantsminister tilligemed Monarchiets, nu er han vor Ban-